પારોની વાર્તા

સુધરા મેહદી

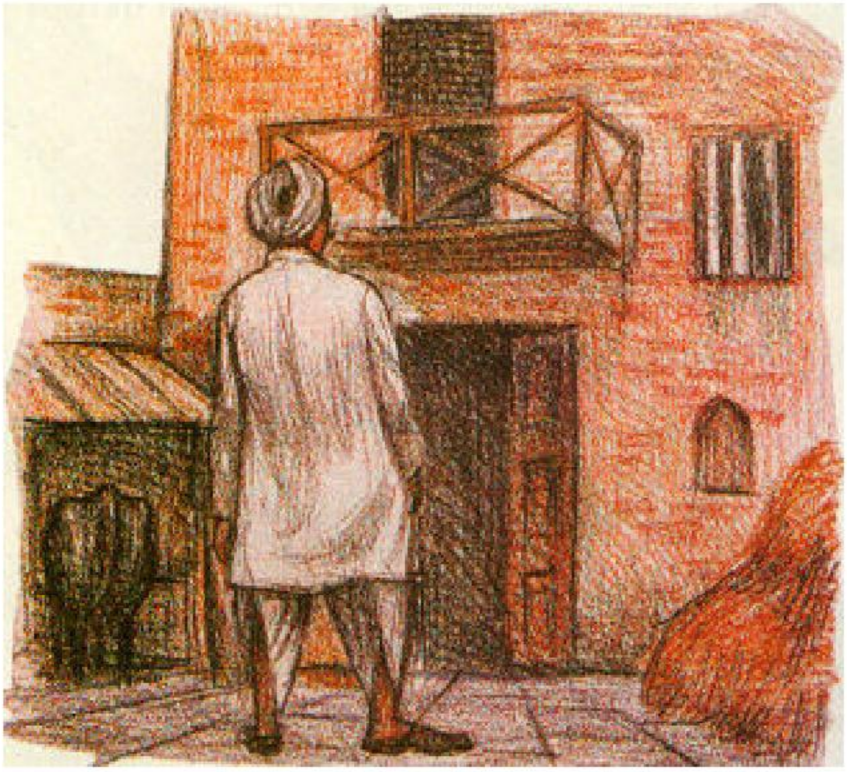

સુઘરા મેહદી

સુગરા મેહદીનું જીવન સ્ત્રીના જીવનમાં ઉચ્ચ સન્માન અને હિંમતના મહત્વ પર ભાર મૂકે છે. તે આજની અગ્રણી ઉર્દૂ લેખિકાઓમાં થી એક છે. તેની કાકી, સાહિબા આબિદ હુસૈન દ્વારા પ્રોત્સાહિત થઈને, તેણે 15 વર્ષની ઉંમરે લખવાનું શરૂ કર્યું. તેની પહેલી નવલકથા "પા વા જાઓલાન" 1973 માં પ્રકાશિત થઈ હતી. તે સામાજિક દુષણો વચ્ચે ઉછરતી છોકરીના મુશ્કેલ સંજોગોથી ખૂબ પ્રભાવિત હતી. સ્ત્રીઓ માટે વધુ સારું જીવન તેની વાર્તાઓના મૂળમાં છે. તેના કાર્યો મહિલાઓને રૂઢિચુસ્ત સમાજના બંધનમાંથી મુક્ત થવા પ્રેરણા આપે છે. *પારો કી કહાની* આવી જ એક ઉર્દૂ વાર્તાનો અનુવાદ છે.

આજકાલ, સુઘરા મેહદી દિલ્હીની જામિયા મિલિયા ઇસ્લામિયા યુનિવર્સિટીમાં ઉર્દૂ સાહિત્ય ભણાવે છે.

પારોની વાર્તા

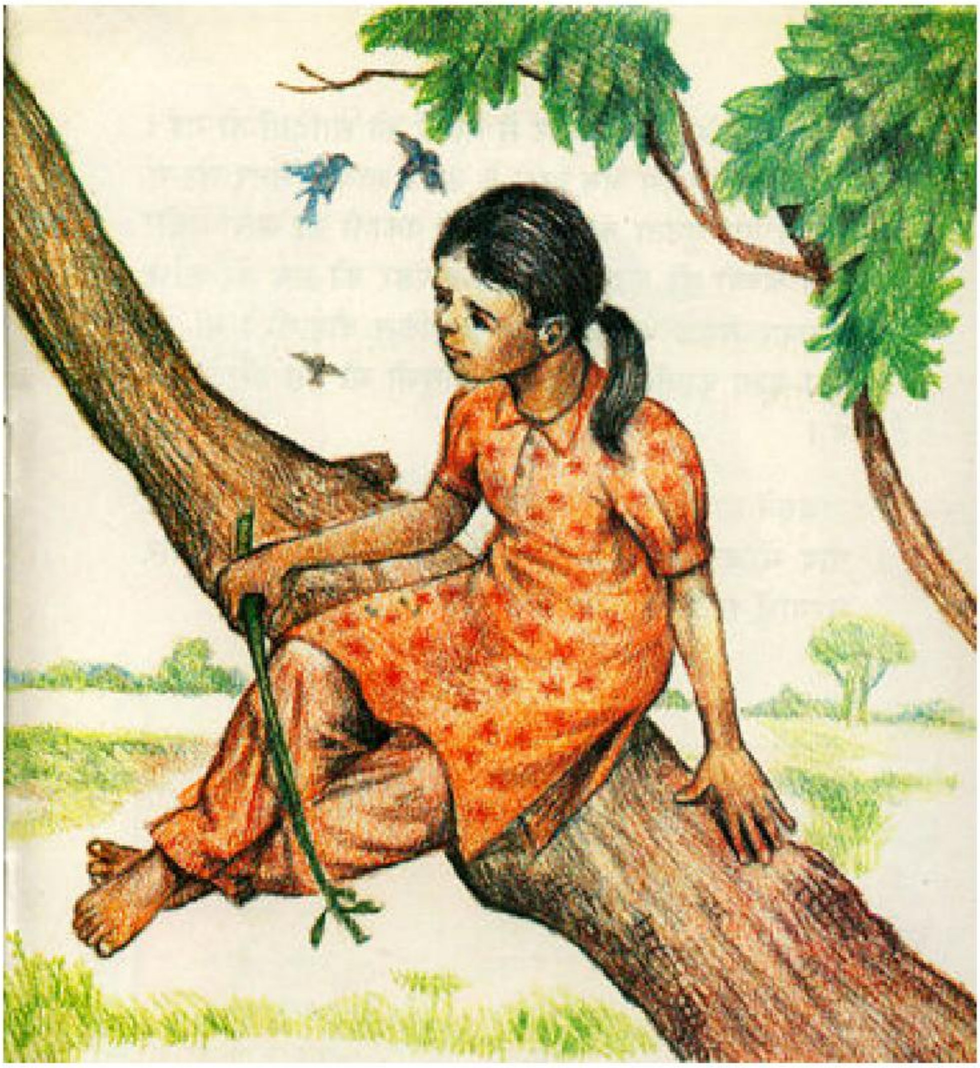

"પાર્બતી, પાર્બતી! પારો, પારો..." બાબુજી તેને બોલાવતા. પણ જ્યાં સુધી તે તેને બેટા (દીકરા) કહીને ન બોલાવતા ત્યાં સુધી તે જવાબ આપતી નહીં.

માતા ગુસ્સે થતી. "અરે! તું એનું મગજ બગાડી રહ્યો છે. આપણા નસીબમાં દીકરો નથી. એ પણ જલ્દી બીજા ઘરે જશે. જો એ હવેથી ચૂપ નહીં રહે તો એના સાસરિયાના ઘરે શું થશે?"

પારોની ચાર બહેનો ઘરકામ કરતી અને તેમના મિત્રો સાથે ગુસપુસ કરતી.

પણ પારોને ઘરે રહેવાનું મન નહોતું થતું. તે બહાર ભટકતી રહેતી. તે તેના પિતા સાથે ખેતરમાં જતી અને ભેંસો ચરાવતી.

એક-એક વરસના અંતરે બહેનોના લગ્ન થઈ ગયા. પછી ઘરના બધા કામ પારો પર આવી પડ્યા. તેને ઘરમાં ગૂંગળામણ થતી. તે રોટલી બાળી નાખતી અને દાળ કાચી રાખતી. બપોરે, તે લોકોની નજરથી બચવા માટે ખૂબ જ ઝડપથી સાયકલ ચલાવતી. તેની માતા હંમેશા તેને ઠપકો આપતી, અને હવે તેના પિતા પણ તેને ઠપકો આપવા લાગ્યા હતા.

જ્યારે બહેનો એક વર્ષ પછી તેમના સાસરિયાના ઘરેથી પાછી આવતી, ત્યારે તેઓ પોતાના હાથમાં અથવા પેટમાં બાળક લઈને ફરતી. તેમની સાસુ અને નણંદો અવિરતપણે ફરિયાદ કરતી .

એક વર્ષ, કાપણી પછી, બાબુજી પારો માટે વર શોધવા નીકળ્યા. પારોએ ભગવાનને પ્રાર્થના કરી અને દોઢ રૂપિયાની પ્રતિજ્ઞા પણ લીધી કે બાબુજીને વર ન મળે. અને બાબુજીને કોઈ ન મળ્યો.

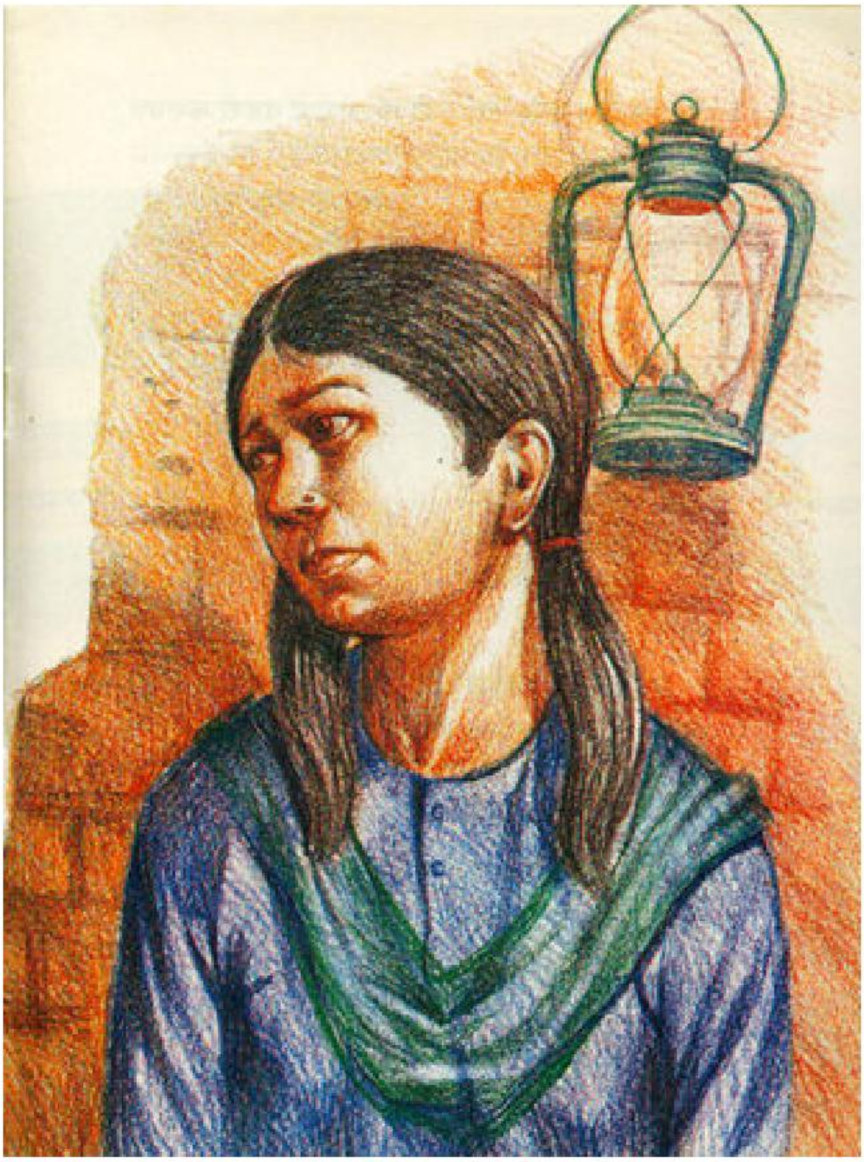
પણ હવે તેનું શું થશે? તે વિચારતી હતી.

મારે રોટલી કેમ બનાવવી જોઈએ?

મારે શા માટે લગ્ન કરવા જોઈએ?

મારે કોઈ માણસ પાસેથી શા માટે માર ખાવો જોઈએ?

મારે બાળકોનો બોજ કેમ લેવો જોઈએ?

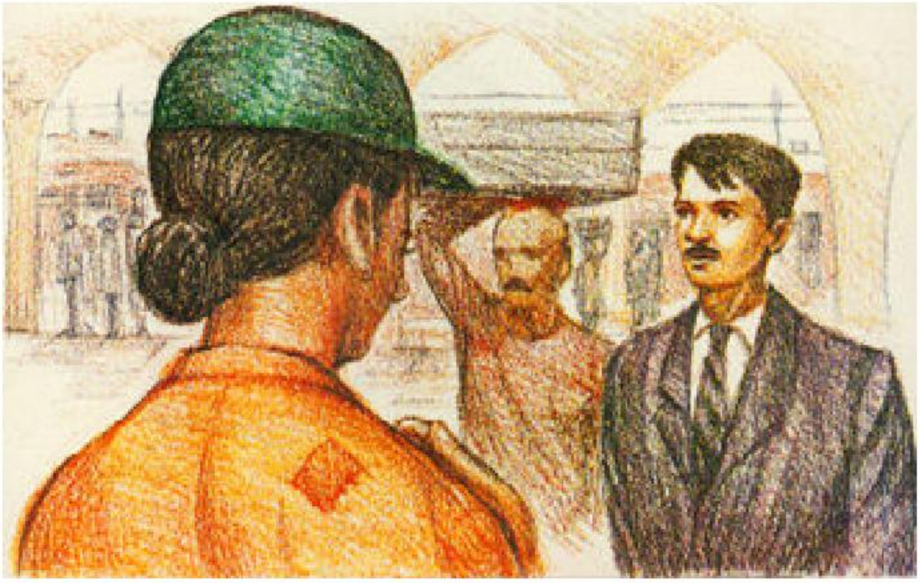

અને એક દિવસ, આ બધાથી ગભરાઈને પારો ઘર છોડીને બનારસ શહેર પહોંચી ગઈ.

નવા શહેરમાં, એક જ પ્રશ્ન તેના મનમાં સતત સતાવતો રહ્યો: હવે તે શું કરશે? શું તેણે ગુજરાન ચલાવવા માટે વિવિધ ઘરોમાં વાસણ ધોવા અને કપડાં સીવવા જોઈએ?

ના! તે કંટાળાજનક કામકાજમાંથી છટકી જવા માટે આટલે દૂર આવી હતી. તેને કંઈક એવું કરવું હતું જે તેને ખુશ કરે.

પછી તેણે સ્ટેશન પર ઉભેલા રિક્ષાચાલકોને જોયા. પારોએ નક્કી કર્યું કે આ તેના નવા જીવનની શરૂઆત હશે.

પારોને બનારસ આવ્યાને લગભગ એક વર્ષ થઇ ગયું હતું. ટ્રેન સ્ટેશન પર ઉભી રહી. પારોએ પોતાની ટોપી સરખી કરી, પેન્ટ ઉપર ખેંચ્યું અને સ્ટેશનના ગેટ પર ઉભી રહી. મુસાફરો જઇ રહ્યા હતા. પારોની આંખો એક પેસેન્જરને શોધતી હતી. સામેથી કોટ અને પેન્ટ પહેરેલો એક યુવાન આવી રહ્યો હતો. તેના હાથમાં ઓફિસ બેગ હતી, અને એક કુલી તેનો સામાન લઈને આવી રહ્યો હતો. પારોએ કુલીને ઈશારો કર્યો. તેણે સામાન તેની રિક્ષામાં મૂક્યો અને યુવાનને બેસવા કહ્યું.

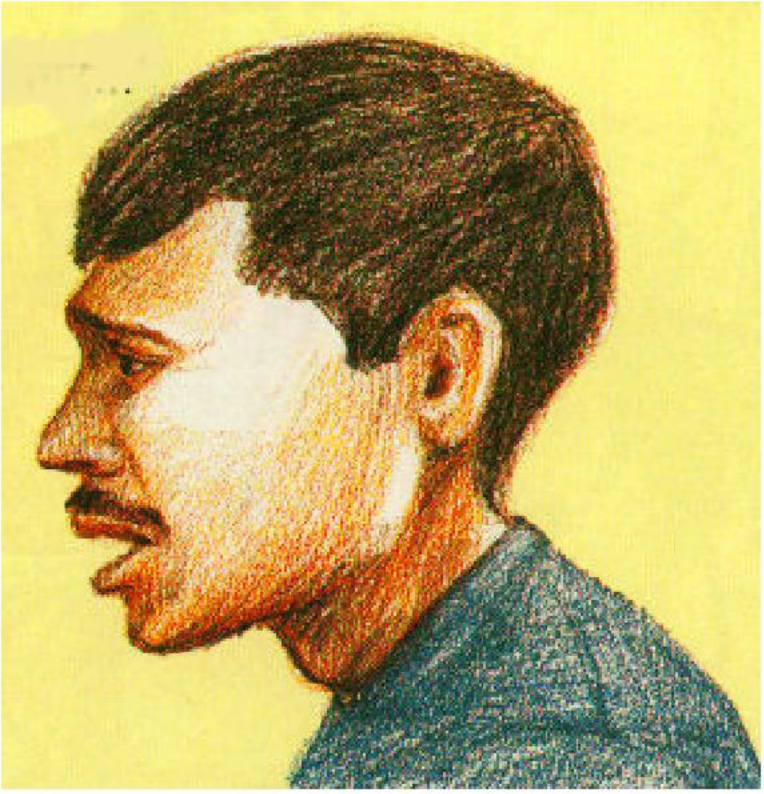
તે યુવાન થોભ્યો. પછી તેણે કહ્યું, "તમે ગમ્મુ ખાનના ચોક માટે શું લેશો?"

"જેટલું તમે આપશો."

"અરે! તું... મારો મતલબ..." તે તેને ધ્યાનથી જોવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો હતો.

"બાબુજી, મારું નામ પારો છે."

"પારો!"

"હા, બાબુજી, પારો. ગમ્મુ ખાનના ચોક સુધી જવા માટે ત્રણ રૂપિયા લાગશે."

"ઠીક છે. પણ તમે મને શું નામ કહ્યું? હા, પારો!

પારો, તું રિક્ષા કેમ ચલાવે છે?"

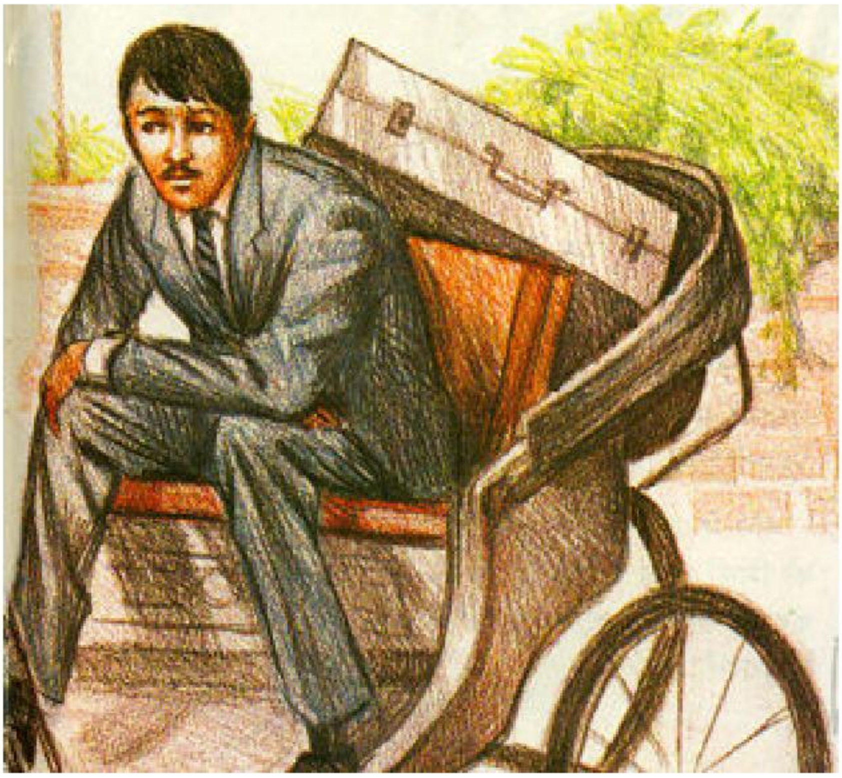
"બાબુજી, તમને મારા રિક્ષા ચલાવવાથી કોઈ તકલીફ છે?"

"ના, પણ..."

"ઠીક છે બાબુજી, મને કહો, તમે શું કામ કરો છો?"

"હું? હું બેંકમાં કામ કરું છું."

"પણ બાબુજી, તમે હોસ્પિટલમાં કેમ કામ નથી કરતા?"

"પણ પારો, વાત એ છે કે..."

"જુઓ સાહેબ, દરેકનું પોતાનું કામ છે. હવે શાંતિથી બેસો." પછી પારોની રિક્ષા પવન સાથે વાતો કરવા લાગી.

"આ ગમ્મુ ખાનનો ચોક છે. હવે મને પૈસા આપો." પૈસા લઈને પારો ચાલી ગઈ.

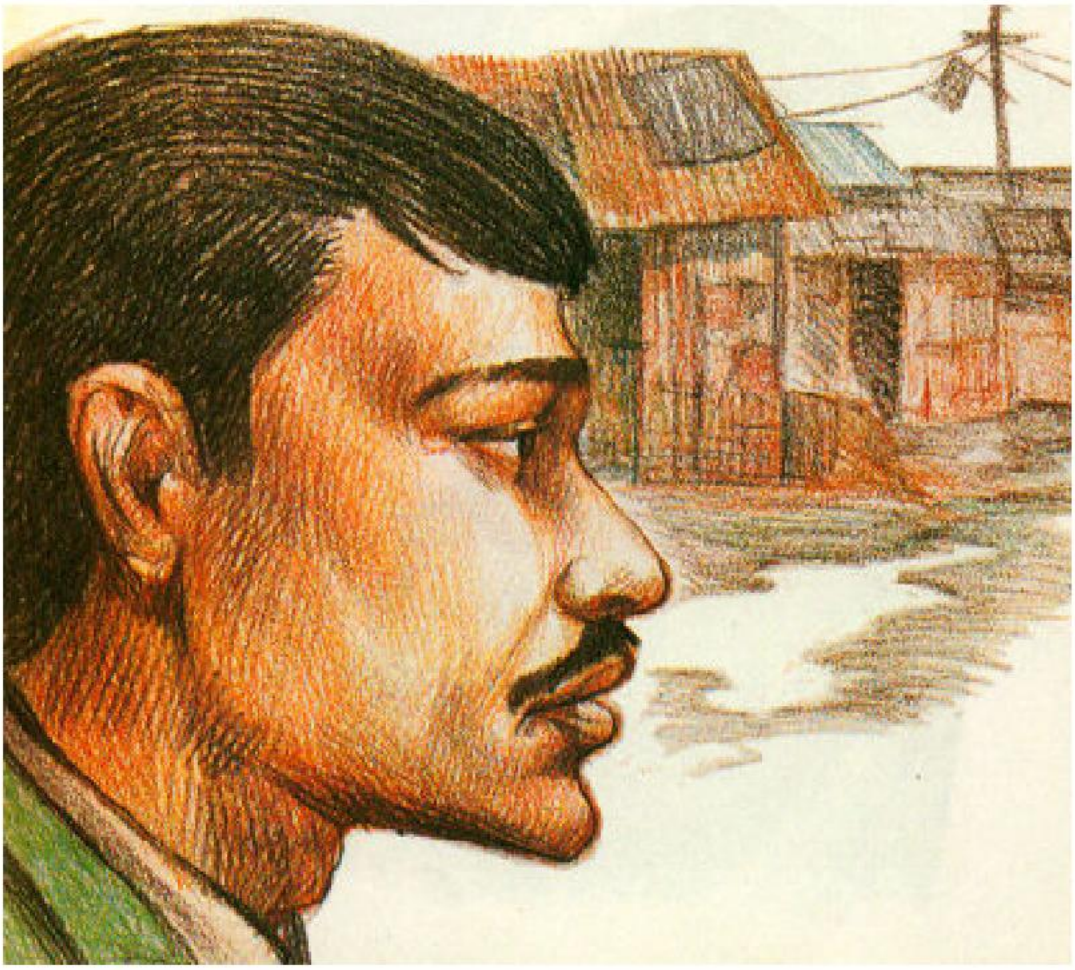
"આરીફ ભાઈ, આ કેવું શહેર છે? શું અહીં સ્ત્રીઓ રિક્ષા ચલાવે છે?"

"કેવું આશ્ચર્ય! લાગે છે કે તું પેલી શેતાનની રિક્ષામાં આવ્યો છે?" મુમાની અમ્માએ માથું હલાવ્યું. આરીફ ભાઈ હસ્યા. "તને પારો મળી જ હશે. કેટલી મજબૂત સ્ત્રી છે તે!"

ગામમાં, અમે પારો વિશે બધી પ્રકારની વાર્તાઓ સાંભળી: તે એક વેશ્યા છે, તેણે પોતાના ઘરને આગ લગાવીને તેના આખા પરિવારનો નાશ કર્યો છે, તે પાગલ છે, તે એક જાદુગરણી છે...

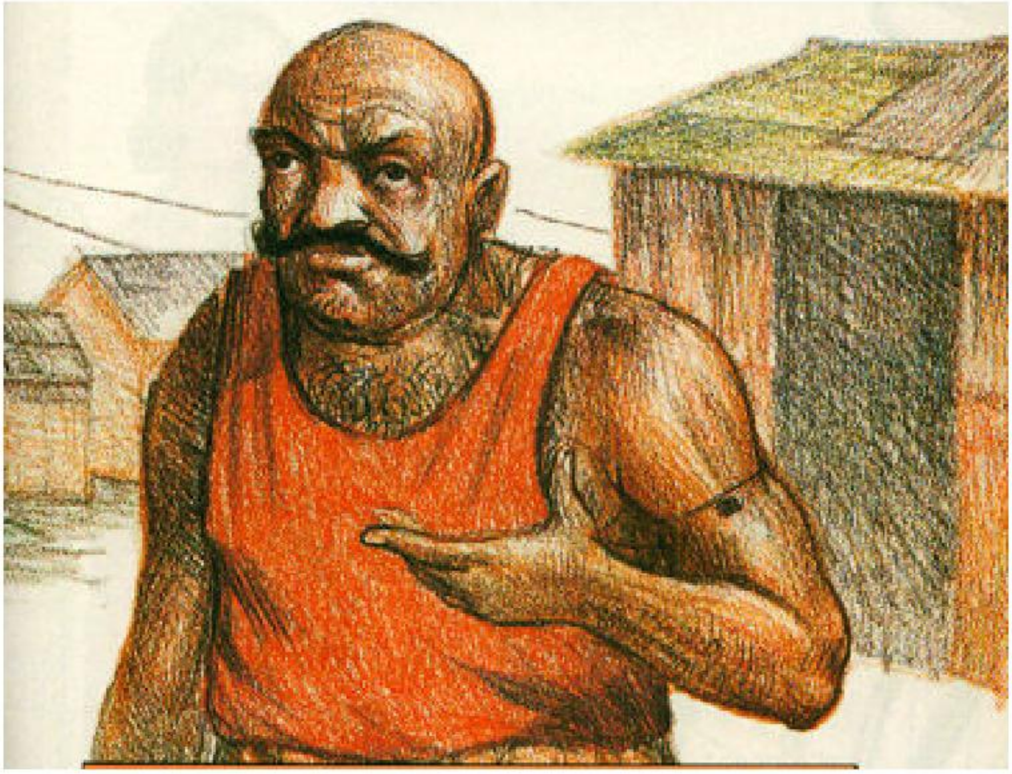

"તે એક જાદુગરણી છે!" યુવકે આ વાત માની લીધી. કારણ કે પારોએ ખરેખર તેના પર જાદુ કર્યો હતો. હવે તે હંમેશા તેના વિશે જ વિચારતો રહેતો. પણ પારો તેને દૂરથી જોતી અને ઝડપથી તેની રિક્ષા ભગાડી જતી. અને તે તેને બોલાવતો રહેતો.

આખરે, એક દિવસ, તેને પારોનું ઠેકાણું મળ્યું. જ્યારે તે પહોંચ્યો ત્યારે રૂમ અંદરથી બંધ હતો. પારોની રિક્ષા બહાર ઉભી હતી.

તે પારોના દરવાજા પર કેવી રીતે ટકોરા મારવા તે શોધવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો હતો. એટલામાં જ બાજુના રૂમમાંથી મોટી મૂછો વાળો અને પાયજામો પહેરેલો એક પહેલવાન બહાર આવ્યો.

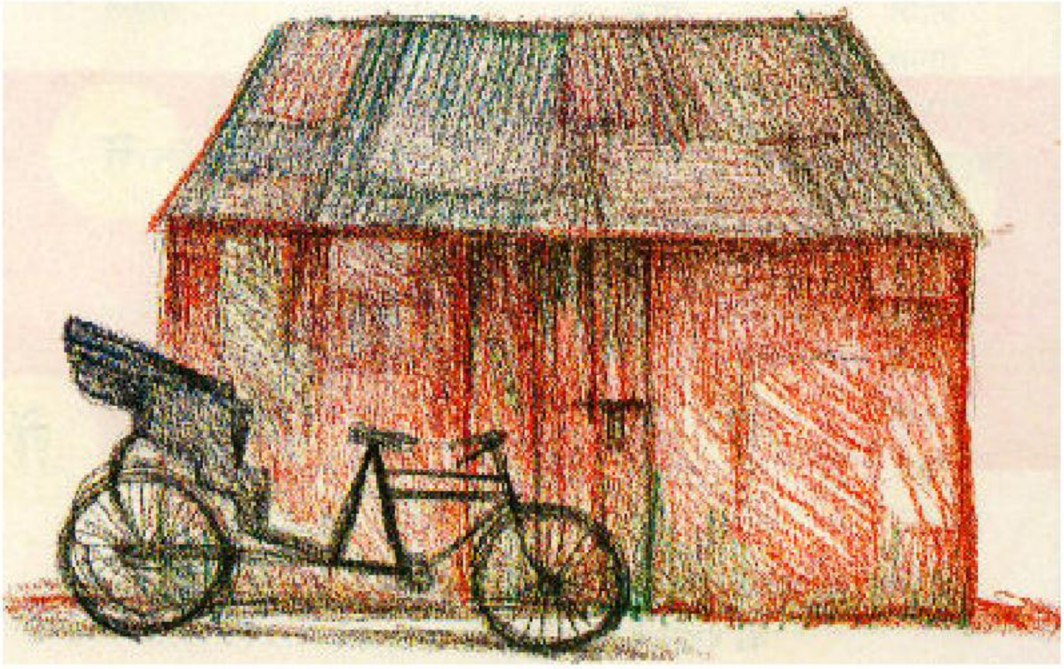
"મને કહો, સાહેબ, શું વાત છે?"

"હા, હું... મારો મતલબ છે કે મારે... પારોને મળવું છે," તે ગભરાઈ ગયો.

"પારોને મળવું છે? પણ તું તેની પાસેથી શું ઈચ્છે છે?"

તે કંઇ જવાબ આપે તે પહેલાં જ પારોના રૂમનો દરવાજો અચાનક ખુલી ગયો.

પારો તેની સામે ઉભી રહીને ગુસ્સામાં બોલી, "તેને કંઈ કામ નથી. તેનું પેટ દુખે છે એ વિચારીને કે પારો રિક્ષા કેમ ચલાવે છે."

"ના, પારો! બિલકુલ નહીં, એ મુદ્દો નથી. સાંભળ, પારો."

"બસ, પારો વિશે વધુ વાતો ના કર. ધ્યાનથી સાંભળ. હું રિક્ષા ચલાવું છું કારણ કે મને રસોઈ પસંદ નથી.
મને વાસણ ધોવાનું પસંદ નથી. મને કોઈ પુરુષ દ્વારા માર ખાવાનું પસંદ નથી. અને પારો જે ગમે છે તે કરે છે. સમજાયું?"
અને પછી દરવાજો જોરથી બંધ થઈ ગયો.